

θήλια, ὅπως προφυλάττωσιν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἡλίου, περιπατοῦντα. Παραθέτουσιν αὐτῷ τὴν τροφὴν εἰς χρυσὰς παροφίδας· καὶ εἶδον ἐνώπιόν του δύο ἀγ-
γεῖα χρυσᾶ, τὸ μὲν διὰ νὰ πίνη, τὸ δὲ διὰ νὰ τρώγῃ.
Τῷ δίδουσιν ὕδωρ ἀπὸ ἑξ μηνῶν φυλαττόμενον, νο-
μίζοντες ὅτι τὸ παλαιότερον εἶναι καὶ ὑγιεινότερον.
Λέγουσιν, ἀλλὰ δὲν τὸν εἶδον, ὅτι ὑπάρχει νέος
λευκὸς ἐλέφας, ἐτοιμος νὰ διαδεχθῇ τὸν γεγηρακό-
τα, ὅτ' ἂν οὗτος ἀποθάνῃ.»

Εἰς ἄλλην δὲ περικοπήν, ὁ ἀββάς, ἀναφέρει τὴν
αἰτίαν καὶ τὰς συνεπείας τῶν πολέμων τῆς Πεγοῦ,
διὰ τῶν ἐξῆς φράσεων: «Ὁ βασιλεὺς τῆς Πεγοῦ
μαθὼν ὅτι τῆς Σιάμης ὁ βασιλεὺς εἶχεν ἐπτά ἐλέ-
φαντας λευκοὺς, ἔστειλε νὰ τῷ ζητήσῃ ἓνα: τὸν ἡρ-
νήθησαν παρῆρηξ. Ἐστειλεν ἐκ νέου, ἀπειλήσας ὅτι
θέλει ὑπάγει ὁ ἴδιος νὰ τὸν κατακτήσῃ ἐπὶ κεφα-
λῆς 2,000,000 ἀνδρῶν περιέπειον τὰς ἀπειλάς του.
Ἦλθεν, ἐξεπολιώρησεν πολὺν καιρὸν τὴν πόλιν τοῦ
Σιάμ, τὴν ἐβίασεν, ἀλλὰ δὲν εἰσῆλθεν εἰς τοῦ βα-
σιλέως τὰ μέγαρα· ἀνῆγειρε δὲ δύο θέατρα, τὸ ἓν
δι' ἑαυτὸν, καὶ τὸ ἄλλο διὰ τὸν βασιλέα τῆς Σιά-
μης. Ἐκεῖ δ', ἐν μεγάλῃ πομπῇ, ἔκαμε τὰς αἰτήσεις
του, αἵτινες ἦσαν ἄλλα διατάγματα. Ἐζήτησε ἐν
πρώτοις, ἑξ ἐλεφάντας λευκοὺς, οἵτινες τῷ παρεδό-
θησαν. Εἶπε μετὰ πολλῆς τῆς στοργῆς εἰς τὸν βασι-
λέα τῆς Σιάμης ὅτι ἡγάπα τὸν υἱόν του, καὶ τὸν
παρεκάλει νὰ τὸν δώσῃ εἰς αὐτὸν ὅπως φροντίσῃ
περὶ τῆς ἀνατροφῆς του. Οὕτω λοιπὸν, μετὰ πολ-
λῆς τῆς εὐγενείας ἔλαβεν ὅτι, ἐπεθύμει, καὶ ἐπέ-
στρεψεν εἰς Πεγοῦ μὲ ἀπειρα πλούτη καὶ μέγαν ἀ-
ριθμὸν αἰχμαλώτων. Δὲν ἤγγισε δὲ παντάπασι τὰς
παγόδας, καθότι τῶν κατοίκων τῆς Σιάμης καὶ τῶν
τῆς Πεγοῦ ἡ θρησκεία εἶναι ἡ αὐτή. Εἰς μόνον ἐκ
τῶν στρατιωτῶν του εἰς τὰς παγόδας τοῦ βασιλέως
εἰσελθόν, ἀφείλε τὴν ἐτέραν τῶν χειρῶν τοῦ μεγά-
λου χρυσοῦ ἀγάλματος· ἔθεσαν ἀντ' αὐτῆς ἄλλην,
ἐν ᾗ φαίνονται τῆς πληγῆς τὰ ἔχνη.»

Ἡ πρὸς τοὺς λευκοὺς ἐλεφάντας τῶν κατοίκων
τῆς Σιάμης εὐλάβεια, δὲν φαίνεται μικροτέρα σή-
μερον τῆς κατὰ τὸν δέκατον ἕκτον αἰῶνα· ἀποδί-
δουσιν εἰς αὐτοὺς τὰς αὐτὰς τιμὰς. «Ἐκαστος τῶν
ἐλεφάντων τούτων, λέγει τις τῶν νεωτέρων περιη-
γητῶν, ἔχει ἰδιαιτέρον σταῦλον, καὶ δέκα φρουροὺς
ὡς θεράποντας. Οἱ χαυλιδόντες εἶναι ὑπὸ χρυσῶν
κωδωνίσκων κεκοσμημένοι· μία δὲ ἄλυσις μὲ χρυ-
σὰς ἀψίδας ἐπικαλύπτει ἐπίσης τὴν τῆς κεφαλῆς
κορυφήν, καὶ μικρὸν προσκεφάλαιον ἐξ ἐπικρόκου
χρυσοποίκιλτον, εἶναι ἐφηρμοσμένον ἐπὶ τῶν νώτων
των. Ὅλοι φέρουσι βασιλέως τίτλον, καὶ διακρί-
νονται ἀπ' ἀλλήλων δι' ἐπιθέτων ὀφειλομένων εἰς
τὴν ὥραιότητα, τὸ ἀνάστημα, καὶ εἰς τὰ ἔχνη τοῦ
χαρρακτῆρός των.»

I. Σ. Γ.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ.

ΑΒΥΣΣΙΝΙΑ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΟΥ ΧΟΑ.

Πρὸ τεσσάρων ἐτῶν, οἱ Κ. Κ. Κόμβης, καὶ Τα-
μισιέρος, κατὰ τὴν εἰς Γαλλίαν ἐπανοδόν των, ἐξέ-
θεντο ἐν τῇ Περιγραφικῇ Ἀποθήκῃ ἀπό-
σπασμά τι τῆς κατὰ τὴν ἀρκιῶν Ἀβυσσινίαν περιη-
γήσεώς των, καὶ πολλὰ ἐπὶ τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων
τῶν Ἀβυσσινίων σχεδιάσματα.

Ἐσχάτως δὲ, ἑτέρος τις Γάλλος, ὁ Κ. Ροχέτος
Ἐρικοῦρτος, εἰσεχώρησεν εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἀβυσ-
σινίαν, μ' ὅλους τοὺς κινδύνους οἵτινες ἐφαίνοντο
ἀνθιστάμενοι εἰς ταύτην τὴν ἐπιχείρησιν. Ὅθεν καὶ
εἰς τὴν εὐμένειαν αὐτοῦ ὀφειλομένη τὰ ὅποια σήμερον
καταχωρίζομεν σχεδιογραφήματα.

Ὁ Κ. Ροχέτος ἀνεχώρησε περὶ τὰ τέλη τοῦ Φεβ-
ρουαρίου 1839 ἀπὸ τοῦ Ἰσμοῦ τοῦ Σουέζου ὅπως
μεταβῇ εἰς Μόκκαν. Ἐπεδιβάσθη εἰς τὸν τελευταῖον
τοῦτον λιμένα, διέβη τὸν πορθμὸν τοῦ Βαβέλ-Μανδελ,
καὶ τὴν 4 Ἰουνίου ἐφθασεν εἰς Τουζούβρα, χωρίον
Ἀφρικανικὸν τριακοσίας ἔχον περίπου καλῶδας, ὅπου
τὰ καραβάνια τῆς μεσημβρινῆς Ἀβυσσινίας πο-
ρεύονται ν' ἀνταλλάξωσι τὰ ἀφρικανικὰ σιτία πρὸς
τὰ προϊόντα τῆς Ἀραβίας.

Ἡ ὁδὸς ἦτις μόνῃ ἐκεῖθεν παρετίετο ἐνώπιόν
του, δὲν ἦτο ἀκίνδυνος. Ἡ Τουζούβρα διαχωρίζεται
ἀπὸ τοῦ βασιλείου τοῦ Χοᾶ διὰ τῶν χωρῶν τῶν Ἀ-
δέλων ἢ Δανακίων, νομάδων, ἀπλήστων, καὶ δο-
λίων φυλῶν. Κ. Ροχέτος εἰς τὴν ἑκατὸν περίπου λεύ-
γας ἔκτεινομένην ἐκείνην ἔρημον, συνηνώθη, μεθ' ἑνὸς
καρβαβίου· οἱ φοβερώτεροι ἐχθροὶ καθ' ὧν ἐμελ-
λε ν' ἀντιταχθῇ ὑπερασπίζων ἑαυτὸν, ἦσαν αἱ ὕαινοι,
αἵτινες ἤρχοντο νυκτὸς νὰ καταφάγωσι τῶν ὀδοιπό-
ρων τὰ σιτία πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν των.

Τῇ 29 Σεπτεμβρίου, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πρῶτον χω-
ρίον τοῦ βασιλείου τοῦ Χοᾶ. Ἐκ δὲ τῆς εὐφορίας τῆς
χώρας, καὶ τοῦ σχήματος τῶν οἰκιῶν, ἀνεγνώρισεν
ὁ περιηγητὴς τόπον πολιτισμένον.

Εἶναι δὲ περιττὸν νὰ ἐπαναλάβωμεν ἐνταῦθα οὐ-
δεμίαν τῶν γενικῶν ἐπὶ τῆς Ἀβυσσινίας παρατηρή-
σεων, δημοσιευθεῖσων ἐν τῷ τόμῳ τοῦ 1838. Ἐκεῖ
ἐξεθέσαμεν ἐντελεῖς εἰδήσεις ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς
Ἀβυσσινίας, ἐπὶ τῆς θρησκείας, ἐπὶ τῆς πολιτικῆς τῆς
καὶ τῶν ἡθῶν αὐτῆς. Ἦδη, θέλομεν περιορισθῇ εἰς τὰ
ἀφορῶντα τὸ βασίλειον τοῦ Χοᾶ.

Εἰς ἀρχηγὸς τῶν Ἀβυσσινίων, εἰδοποιηθεὶς περὶ
τῆς ἀφίξεως τοῦ Κ. Ροχέτου, προσῆλθεν αὐτῷ καὶ
τὸν ὠδήγησεν εἰς κατοικίαν, ἐν ᾗ παρέθεντο εἰς αὐ-
τὸν πλουσίαν τράπεζαν: Ἔθυσαν βοῦν πρὸς τιμὴν του
τὰ κάλλιστα τῶν τεμαχίων τοῦ ὀπτοῦ τούτου ἀξίου

τῶν Ὀμηρικῶν ἡρώων, παρέθεντο αὐτῷ μετὰ μέλιτος, ἐξαιρέτου ἄρτου, καὶ ὑδρομέλιτος.

Μετά τινας ἡμέρας, ὁ Κ. Ῥοχέτος ὠδηγήθη ὑπὸ διοικητοῦ τῆς ἐπαρχίας εἰς Ἀγκόλαν, διαμονὴν τοῦ βασιλέως. Ἐφθασεν εἰς τὴν πόλιν ταύτην πρὸς τὸ ἐσπέρας, καὶ διὰ τοῦ μέσου δύο στίχων ἀξιωματικῶν, μεγιστάνων καὶ κατοίκων, προέβη εἰς περιφερῆ τινα αἵθουσαν, ὑπὸ διακοσίων λαμπάδων πεφωτισμένην. Εἰς δὲ τὴν προσέλευσίν του, ὁ βασιλεὺς, ἐγερθεὶς τοῦ ἐσφίγγε τὰς δύο χεῖρας εὐνοϊκῶς, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ καθίστη, καὶ ἤρχισε προσηνεστάτην μετ' αὐτοῦ συνδιάλεξιν.

Ὁ Σαχλὲ-Σαλάσσης, λέγει ὁ Κ. Ῥοχέτος, εἶναι ὠρίμου ἡλικίας· τὸ ἥθος του ἔχει μεγαλεῖόν τι, ἡ μορφή του εἶναι ἐντελῶς κανονικὴ ἢ μελανὴ κόμη του εἶναι κομψῶς βοστρυχισμένη. Εἶναι δὲ λυπηρὸν ὅτι καὶ οὗτος, ὡς ὁ ἀποβιώσας βασιλεὺς τοῦ Λαχόρ, κατὰ συνέπειαν νόσου ἐστερήθη τοῦ ἐνὸς τῶν ὀφθαλμῶν (*). Εὐμενείας δὲ καὶ σοβαρότητος ὕψος εἰς τοὺς

ΣΑΧΛΕ-ΣΑΛΑΣΣΗΣ.

χαρακτῆρας τοῦ ἡγεμόνος τούτου ἐμφαίνεται. Ὁ ἱματισμὸς τοῦ παραπλήσιος τοῦ Ῥωμαϊκοῦ, προστίθῃσιν ἀκόμη εἰς τὴν ἀξιοπρεπείας πλήρη ἁρμονίαν ταύτην. Ἐν τῇ πρώτῃ ταύτῃ ἐντεύξει, λινὸν ὕφασμα, ἐξόχου λευκότητός, περιεβραμμένας ἔχον ἐρυθράς ται-

νίας, ἐκάλυπτεν αὐτὸν διὰ τῶν πτυχῶν του, καὶ ἐκυμάτιζε μετὰ χάριν.

Ὁ Σαχλὲ-Σαλάσσης, ἔστρεψε τὸν λόγον ἐπὶ τῆς Γαλλίας, περὶ τῶν νόμων μας, περὶ τοῦ κυβερνητικοῦ ἡμῶν συστήματος, καὶ πρὸ πάντων, περὶ τὰ μηχανικά μας. Καὶ οὕτω παρήλθε μία ὥρα. Ἐπειτα δὲ ὠδήγησε τὸν Κ. Ῥοχέτον εἰς τὴν δι' αὐτὸν προσδιορισθεῖσαν οἰκίαν, ὅπου εὗρεν οὗτος ἐξαιρετον γέυμα, καὶ καλὴν ἐκ τριχῶν ἵπποποτάμου πλίνην.

Τὴν ἐπιοῦσαν, ὁ Κ. Ῥοχέτος ἐπροθυμοποιήθη νὰ ἀποδώσῃ νέαν τῷ βασιλεῖ ἐπίσκεψιν. Τὴν φορὰν ταύτην, ὁ Σαχλὲ-Σαλάσσης ἐκάθητο ἐπὶ θρόνου ἔχοντος σκιάδα, ἐκ βορείων δερμάτων ἐπαλλήλων, καὶ ἐξ ὀλοσηρικοῦ ἐπικεκαλυμμένην ἐρυθροῦ, μετὰ κίτρινα γεισώματα, καὶ μετὰ ξανθὸν κυανοῦν διάχρυστον. Ἡ συναναστροφή εἶχεν ἀκόμη ἀντικείμενον τὸ πολιτικὸν τῆς Γαλλίας σύνταγμα. Ὁ βασιλεὺς ἐδέχθη μετ' ὀρατῆς εὐχαριστήσεως διάφορα δῶρα τὰ ὅποια προσήνεγκεν αὐτῷ ὁ Κ. Ῥοχέτος, ἓνα πυριτόμυλον, δύο δίβολα πυροβόλα, δέκα ἀγγεβόλα, δύο ξίφη, καὶ ἐργαλεῖα τῆς χημείας καὶ μηχανικῆς, Ὁ δὲ Σαχλὲ-Σαλάσσης ἐδωρήσατο εἰς τὸν περιηγητὴν, ἐπιστρέφοντα, τρεῖς ἵππους καὶ μίαν ἡμίονον, μετὰ ἐπιστάγματα καὶ τοὺς χαλινούς των.

Ἀλλὰ τὸ πρὸ πάντων ἐνδιάφορον διὰ τὸ ἀποτελεσματικὸν τῶν ριψοκινδύνων τούτων ἀναζητήσεων ἐν ἀγνώστῳ σχεδὸν χώρα, εἶναι, ὅτι οἱ περιηγηταὶ ἔσχον μεγάλην θετικῶν γνώσεων ποικιλίαν· ὅτι ἐδίδαξαν εἰς τινὰς ἀπλᾶς μεθόδους ἐπιβεβαιώσας ὑπεροχὴν ἀναντιρρήτων τῆς Εὐρωπαϊκῆς βιομηχανίας. Ὁ Κ. Ῥοχέτος ἐφαίνετο νὰ εἶχεν τὸ προτέρημα τοῦτο. Ἡ πρακτικὴ τῶν ὠφελιμοτέρων χειροτεχνημάτων εἶναι οἰκεία αὐτῷ, καὶ τὸν ἐχρησίμευσε νὰ ἀποκτήσῃ τὴν εὐνοίαν τοῦ Ἀδυσσινίου βασιλέως....

Ὁ Σαχλὲ-Σαλάσσης ἡμέραν τινα ἐξέφρασε τὴν λύπην του ὡς μὴ δυνήθεις εἰσεῖν νὰ ἐπιτύχῃ παρὰ τῶν βιομηχάνων του μῆτε καλὴν πυρίτιδα, μῆτε ζάχαριν κεκαθαρμένην. Ὁ Κ. Ῥοχέτος ἐξητήσατο παρ' αὐτοῦ τὴν ἄδειαν νὰ τῷ δώσῃ πάσας τὰς ἐπιθυμητάς ὁδηγίας περὶ τῆς ἀναγκαίας διαχειρίσεως, ὅπως φθάσῃ εἰς τὰ δύο ταῦτα ἀποτελέσματα, καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιούσης, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ βασιλέως, ἤρξατο, τῇ συνδρομῇ ξυλουργῶν τινῶν τοῦ τόπου νὰ κατασκευάσῃ παράπηγμα καταλλήλον πρὸς κατασκευὴν πυρίτιδος. Ἐπρομηθεύθη νίτρον, ὅπερ εἶναι ἄφθονον ἐν Ἀδυσσινίᾳ, θεῖον ἐξαιρέτου ποιότητος, καὶ ἤρξατο τοῦ ἔργου. Μετὰ τινῶν ἡμερῶν ἐργασίαν, ἐπέτυχεν λεπτὴν πυρίτιδα, ὅπερ ἐπροξένησεν εἰς τὸν βασιλέα χαρὰν ἀνεκλάλητον. Τὴν πρώτην ταύτην ἐπιτυχίαν διεδέχθη ἄλλη οὐχ ἥτιον θαυμασία.

Ὁ Κ. Ῥοχέτος ἔκαμε τοὺς κεραμοουργοὺς τῆς Ἀγκοβάρης (ἀρχαίας τοῦ βασιλείου πρωτεύουσας) νὰ κατασκευάσωσιν εἰκοσι τύπους ἐκ πηλοῦ. Ἐκοψε ζαχαροκαλάμους, τοὺς ἀπεφλοιώσας, καὶ ἐπιτίξεν αὐτοὺς εἰς ἰγδίον· ὁ βασιλεὺς αὐτὸς ἀνεμίχθη μετὰ τοὺς ἐργάτας καὶ ἤργασθη ὡς αὐτοί. Τῆς λειοτριβήσεως περαιωθείσης, ἐνέθεσαν τὸ ὅλον εἰς ἰσχυρὰ πανία λινὰ τὰ ὅποια

(*) Ἡ ὑπὸ τοῦ Κ. Ῥοχέτου σχεδιασθεῖσα εἰκὼν, οὐδαμῶς δεικνύει τὸ συμβεβηκὸς τούτου· παριστάνομεν αὐτὴν ἄνευ τροποποιήσεως.

καθυπέβαλον εἰς θλίψιν. Ὁ χυμὸς ἔρρευεν, διηθίσθη διὰ τριχίνου ὑφάσματος, ὑπεβλήθη εἰς ἐξάτησιν καὶ ἔψησιν, καὶ τέλος ἐνεχύθη εἰς τοὺς τύπους ὅπως κρυσταλλώθη. Μεθ' ἡμέρας τινας, ἡ ὕλη ἀπεχωρίσθη τῶν τύπων, καὶ ἂν καὶ μετρίως λευκὴ, εἶχε τὴν στερεότητα καὶ τὰς οὐσιώδεις ποιότητας, ἃς ἐπεθύμει ὁ βασιλεὺς.

Τὰ πειράματα ταῦτα ἀνύψωσαν τὸν περιηγητὴν ἐν τῇ γνώμῃ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ τόπου, εἰς τὸν ἀνώτατον τῆς τιμῆς βαθμὸν. Ἡ πρὸς αὐτὸν ὑπόληψις ὑπερβύθη· προσεκλήθη εἰς ὅλας τὰς πανηγύρεις, εἰς ὅλας τὰς διασκεδάσεις, καὶ τὰ βασιλικά κυνήγια.

Ὁ Σαχλὲ-Σαλλάσσης τὸν ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τινὰ ἐνοπλον ἐκδρομὴν, ἣν ἔκαμε εἰς τῶν Γαλλῶν τὴν χώραν, ὅπως εἰσπράξῃ τοὺς φόρους. Ἡ φρουρὰ συνέκειτο ἐξ εἰκοσὶ χιλιάδων δορατοφόρων ἱππέων, καὶ ἐκ πέντε χιλιάδων πεζῶν μὲ πυροβόλα μὲ πυρίτην λίθον. Ὁ βασιλεὺς ὤδευεν ἐπὶ κεφαλῇ, ἀναβάτης μεγαλοπρεποῦς ἡμιόνου μὲ χρυσὸν κεκαλυμμένην ἐπίστρωμα. Ἦν δὲ περιεκαλυμμένος μὲ τεμάχιον ὑφάσματος ὅπερ ἐπεκάλυπτε δέρμα λέοντος, ἐφόρει πλατέα ἐνδύματα ἐκ πρασινοχρόου σηρικῶν, μὲ ζώνην ἐξ ἐρυθροῦ ὀλοσηρικῶν, ἅψ' ἧς ἐκρέματο κυρτῶ μένον ξίφος, τοῦ ὁποῖου ἡ θήκη ἦν ἀργυροκόλλητος. Δώδεκα ὑπασπισταὶ ἀργυροκόλλητους φέροντες ἀσπίδας, καὶ ἐξ ἱερεῖς, οὓς ἡ ἱερατικὴ κίδαρις διέκρινε, προεχώρουν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ. Ὁ βασιλικὸς οἶκος, αἱ γυναῖκες, ἡ μουσικὴ, καὶ ὁ γελοιοποιὸς αὐτὸς, παρηκολούθουν. Τέλος εἰς ἵππος, περικυκλωμένος ὑπὸ ὑπὸ μιάς σπείρας πεζῶν, ἔφερε κεκαλυμμένος ὑπὸ ἐρυθροῦν ὄρασμα τὰς ἱεράς βίβλους τῶν τριῶν ἐκκλησιῶν, τῆς Ἀγκοθάρης, τῆς Σενέ-Μαριάμ (Παναγίας), Σενέ-Μαρκόζ (Ἀγίου Μάρκου), Σενέ-Μιχαὴλ (Ἀγίου Μιχαήλ). Οἱ Γαλλὰς ὑπετάγησαν ἄνευ ἀντιστάσεως εἰς τὸ στράτευμα τοῦτο : εἶναι δὲ λαοὶ εἰδωλολάτραι, ἀπομονωμένοι, διεσπαρμένοι, καὶ ἐπομένως βίᾳ ὑποτελεῖς φόρου τῶν ἀβυσσινῶν βασιλέων.

Τὴν ἡμέραν τῆς εἰσόδου τοῦ εἰς Ἀγκολόλαν, ὁ Σαχλὲ-Σαλλάσσης, ἐξώσθη εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως διάδημα ἀργυροῦν χρυσοκόλλητον, καὶ ὑπεδέχθη ὑπὸ τοῦ κλήρου εὐλογήσαντος τὰ ὄπλα του.

Αἱ δὲ λεπτομέρειαι ἃς ὁ Κ. Ῥοχέτος δίδει περὶ τῆς γεωγραφίας, τῶν ἡδῶν, τῶν γεωργικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἔργων τοῦ τόπου, γέμουσιν ὠφελειῶν.

Αἱ ὑφ' ὧν συγκροτεῖται τὸ βασίλειον ἐπαρχίαι ἔχουσιν ἐν συνόλῳ ἑκατὸν λευγῶν διάμετρον. Ὁ Νεῖλος ἄπτεται ἀκροθιγῶς τῶν ὀρίων του· τῶν πολλῶν ὕδατέων ρευμάτων ἅτινα ἀρδεύουσιν αὐτὸ, τὸ σημαντικώτερον εἶναι ὁ ποταμὸς Ἀβάσχος. Πέντε ὁρέων σειραὶ διατέμνουσι πολλacha τὰς πεδιάδας. Ὑπάρχει, εἰς ἡμερῶν τινῶν ὁδὸν ἀπὸ τῆς Ἀγκοθάρης, ἐν ἡφαίστειον ἐν ἐνεργείᾳ Δοφανεῖ καλούμενον, καὶ πηγαὶ ζέοντος ὕδατος. Ὀλόκληρος τοῦ βασιλείου ὁ πληθυσμὸς εἶναι, περίπου, ἐν ἑκατομυρίον πεντακόσιαι χιλιάδες.

Ἡ ἀτομικὴ περιουσία εἶναι ἱερὰ καὶ περιστοιχίζεσθαι ἀπὸ ἐγγυήσεων. Αἱ ἔκτακτοι φορολογίαι εἰσπράτ-

τονται μὲ τάξιν καὶ δικαιοσύνην. Ὅταν δὲ αἱ πρόσοδοι ἀποφέρωσι περισσεύμα, ὁ βασιλεὺς διανείμει τὸ περισσεύμα τοῦτο τοῖς ἐνδεέσι· καθάτι ἡ ἀτομικὴ αὐτοῦ περιουσία εἶναι ἀπέραντος. Οἱ θησαυροὶ τοῦ εἶναι συσσωρευμένοι εἰς ὑπόγειόν τινα κρύπτην, ἐπὶ τινος ὄρους, τρεῖς λεύγας τῆς Ἀγκοθάρης ἀπέχοντος. Ὡδήγησεν ἐκεῖ τὸν Κ. Ῥοχέτον, ὅστις ἐμέτρησε διακοσίας περίπου δεξαμενάς, πλήρεις νομισματοποιοιμένου ἀργύρου.

Δις τοῦ ἔτους θερίζουσι τοὺς δημητριακοὺς καρπούς· δις τοῦ ἔτους τὰ δένδρα, φυλλοποροῦσι καὶ καρποφοροῦν. Αἱ γαῖται εἶναι τοσοῦτον εὐκαρποὶ, ὥστε δὲν χρειάζονται κόπρον. Αἱ περιοδικαὶ βροχαὶ καθιστῶσι τοὺς κόπους τῆς ἀρδεύσεως περιττοῦς. Οἱ διετεῖς καρποὶ εἶναι ὁ σῖτος, ἡ κριθή, τὸ τρίφυλλον, ἡ κέγχρος, οἱ κύαμοι, καὶ τὸ λίνον. Τὸ βαμβάκιον καὶ τὸ λίνον, ἅπερ συνάγουσι διὰ τὴν ὕφασιν, εἶναι τῆς καλλιτέρας ποιότητος. Ἡ Ἰσάτις (τὸ Ἰνδικόν), φύεται φυσικῶς εἰς ἀγρίαν κατάστασιν. Οἱ ἱστοὶ ὑφαίνονται διὰ τῶν ἀπλουστέρων μεθόδων· ὁ σίδηρος σφυρηλατεῖται κατὰ τὸν ἰσπανικὸν τρόπον· αἱ γυναῖκες ἐξέχουσιν εἰς τὸ πλέκειν κάνιστρα ἐξ οἴσου (λυγαριάς).

Μετὰ πεντάμηνον διαμονὴν, ὁ Κ. Ῥοχέτος ἀνῆγγεῖλε τὸν σκοπὸν του, τοῦ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Εὐρώπην. Τὴν εἰδησιν ταύτην ἤκουσεν ὁ Σαχλὲ-Σαλλάσσης μὲ ἔκρρασιν λύπης πάντῃ ἀπροσποίητον : ἐζήτησε νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἀλλ' εὐρὼν αὐτὴν ἀκλόνητον, παρεκάλεσε τὸν Κ. Ῥοχέτον νὰ κομίσῃ μίαν ἐπιστολὴν καὶ δῶρα διὰ τὸν βασιλέα τῶν Γαλλῶν.

Μεταξὺ τῶν φθασάντων ἤδη τούτων δώρων, καὶ προσενηχθέντων κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του, εὐρίσκονται : — δύο ὠραῖα χειρόγραφα εἰς φύλλον ἐπὶ μεμβράνης, συγγράμματα αἰθιοπιστὶ γεγραμμένα, ὧν τὸ μὲν, ἐπιγραφόμενον Sankesar, περιλαμβάνει τοὺς βίους τῶν ἁγίων τῆς Ἀβυσσινίας, τὸ δε, Fatā Nequeuste (ἡ δίκη τῶν βασιλέων) καλούμενον, κατέπεσεν ἐξ οὐρανοῦ, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου — εἰς ὠραῖος ἵππος ἐπισαγμένος καὶ χαλινωμένος — μία ἀσπίς ἐκ δερμάτος ἱπποποτάμου, δι' ἀργύρου κεκοσμημένη — δύο βασιλικά δόρατα, ἐν ξίφος κυρτὸν, μὲ θήκην ἀργύρῳ ἐξεργασμένην — ἐν ψέλλιον — εἰς ἀργυροῦς κύκλος — ἐν δέρμα μελανοῦ πάνθηρος — μία λεοντῆ — ἐν τμημα ὑφάσματος, κτλ.

Ἡ ἐπιστολὴ ἦτο περιτετυλιγμένη εἰς περίβλημα ἐξ ἐρυθροῦ σηρικῶν : τῆς ὁποίας ἰδοῦ ἡ κατὰ γράμμα μετάφρασις.

« Νεγυὸς Σαχλὲ-Σαλλάσσης, βασιλεὺς τοῦ Χοά, Πρὸς τὸν Λουδοβίκον Φίλιππον, βασιλέα τῶν Γαλλῶν. »

« Σὰς στέλλω τοῦτο τὸ μήνυμα, ἀφοῦ ἤκουσα διολοῦντα περὶ τῆς μεγαλειότητός σας τὸν Κ. Ῥοχέτον· ἡ καρδιά μου εἶναι πρὸς ὑμᾶς [καὶ] ἐπιθυμῶ τὴν φιλίαν σας. Εἶναι συνήθεια ὅτι μεταξὺ ἀπομακρυτμένων προσώπων τὰ δῶρα νὰ ἦναι αἱ πρῶ-

» ται τῶν αἰσθημάτων ἀποδείξεις. Σὰς στέλλω λοι-
 » πὸν μερικὰ τοῦ τόπου μου ἀντικείμενα. Τὰ ἀντι-
 » κείμενα ταῦτα εἶναι μία ἀσπίς, ἐν ξίφος, ἐν δακτυ-
 » λίδιον ἀργυροῦν, καὶ ἐν ψέλλιον πολεμιστοῦ· εἰς κύ-
 » κλος, ἐν δέρμα μαύρου πάνθηρος, ἐν δέρμα λέοντος,
 » δύο δόρατα, εἰς ἵππος, δύο βιβλία, καλούμενα, τὸ
 » ἐν, Sankesar, τὸ ἄλλο Fatā Nequeste. Δὲν θεω-
 » ρῶ τὰ δῶρα ταῦτα ἀξία ὑμῶν, ἀλλ' ὡς ἀντικείμενα
 » περιεργείας. Εἶναι προϊόντα τῆς βιομηχανίας μας
 » τὴν ὁποίαν σὰς κάμνω νὰ φθάσῃτε.

« Δὲν δύναμαι νὰ κάμω μεθ' ὑμῶν τὴν φιλίαν ἧτις
 » γέννᾳται ἀπὸ τὸ βλέμμα καὶ ἀπὸ τὸν λόγον, ἀλλὰ
 » μόνον τὴν τῆς γραφῆς, ἐπεὶ δὲν δύναμεθα νὰ σὰς
 » ἴδωμεν. Ἀλλὰ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν θέλουσιν εἶσθαι οἱ
 » διὰ τῆς γραφίδος γεγραμμένοι χαρακτῆρες, καὶ ὁ
 » λόγος μας, ἐκεῖνος τοῦ 'Ροχέτου, εἰς ὃν ἐνεπιστεύ-
 » θην τὴν ἰδέαν μου. Ξαναστείλατέ μέ τον ὀγλήγωρα,
 » καὶ ὅταν ἐπανεῖλθῃ, εἰπέτε με τί θέλετε νὰ ἴδῃτε
 » ἀπὸ τὸν τόπον μου τὸ ὁποῖον δὲν εὗρίσκειται εἰς
 » τὸν ἐδικόν σας. Θέλω προσπαθῆσαι νὰ ἱκανοποιήσω
 » τὰς ἐπιθυμίας σας, καὶ νὰ σὰς στείλω καὶ ἐγὼ ἐκ
 » μέρους μου τὸν ἄνθρωπον τοῦτον.

« Ἡ εὐλογία τοῦ πατρὸς ἡμῶν Θεοῦ, καὶ τοῦ Σω-
 » τῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶψαν μεθ' ὑμῶν.

» Σαχ λὲ-Σα λὰ σ σ ης βασιλεὺς τοῦ Χοά. »

Τὴν παραμονὴν τῆς ἀπελεύσεώς του, ὁ Κ. 'Ροχέ-
 » τος προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως νὰ ζητήσῃ, ὅτι
 » ἐπεθύμει διὰ τὸ ταξιδεῖόν του. Δὲν ἐδέχθη εἰμὴ δια-
 » κόσια τάλληρα εἰς νόμισμα καὶ διακοσίων ταλλή-
 » ρων ἀξίας ἐλεφάντινον ὁσοῦν. Ἐξῆλθε δὲ τῆς ἐπι-
 » κρατείας Χοά, τὴν 4 Ἀπριλίου 1840, καὶ μετὰ πολ-
 » λούς ἀγῶνας, ἐπανεῖδε τὴν Τουζούραν, Μόκαν, Σουέζ,
 » τὴν Ἀλεξάνδρειαν τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀρῆσει πρὸ δώ-
 » δεκα μηνῶν, καὶ ἐπεβίβάσθη διὰ τὴν Γαλλίαν.

I. Σ. Γ.

ΙΝΔΟΣΤΑΝ.

Δ Ε Λ Η.

Ἡ Δελὴ εἶναι πρωτεύουσα ἐπαρχίας τινὸς τοῦ Ἰν-
 » δοστάν, ἐκτεινομένη πρὸς βορρᾶν μὲν ἀπὸ τῆς Ἀ-
 » γρας, ἀπὸ τοῦ Γάγγου μέχρι τοῦ ποταμοῦ Σετλε-
 » δι, καὶ μέχρι τῶν ὀρίων τοῦ Σεββαλῆ καὶ Κου-
 » ραοῦν. Τὸ Βραχμανικὸν ὄνομα Δελὴ (Delhi) εἶναι
 » Ἰνδραπράστχα, ἧτοι « διαμονὴ τοῦ Ἰνδρα. » Προσ-
 » θερχομένη ὑπὸ τῶν βεῖθρων τοῦ Διεμναχ, ἡ πόλις
 » αὕτη, ὑπὸ πολυκρίθμων κεκοσμημένη μνημείων, πε-
 » ριελάμβανε 320,000 κατοίκων τὸ 1830. Διήρηται
 » δὲ εἰς δύο, τὸ μὲν, ὑπὸ τῶν ἐνδεῶν οἰκούμενον, καὶ
 » τὸ ὁποῖον καλοῦσιν Ἰνδιάδα (Indonanie)· τὸ δὲ κα-
 » τεχόμενον ὑπὸ τῶν μουσουλμάνων, καὶ τὸ ὁποῖον
 » καλοῦσι Μογγολιάδα (Mongolanie). Τέσσαρα μέ-
 » γαρα εἶναι τὰ ἐπισημότερα τῆς Δελῆς κτίρια. Τὸ

ἐν τούτων ἐπὶ τῆς ὀχθῆς τοῦ ποταμοῦ ἰδρυμένον, τὸ
 » Δαουρί-Σεράϊ, ἡ αυτοκρατορικὸν παλάτιον, εἶναι ἐξ
 » ἐρυθροῦ γρανίτου. Ὁ χρυσὸς καὶ τὰ πολυτιμότερα
 » χρώματα κοσμοῦσι τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ.

Πρὸ ἐνὸς καὶ ἐπέκεινα αἰῶνος, ἦν ἡ Δελὴ μία
 » τῶν μεγαλοπρεπεστέρων τῆς Ἀνατολῆς πόλεων. Ἐ-
 » λεληλατήθη τῷ 1758 ὑπὸ τοῦ Σαχ-Ναλίρ, καὶ διηρ-
 » πάγη ἐπειτα πολλάκις ὑπὸ τῶν Ἀφγάνων καὶ Μα-
 » χρατῶν. Οἱ εἰς χεῖρας τοῦ Σαχ-Ναδίρ θησαυροὶ, ἦσαν
 » ἀξίας πλέον ἐνὸς δυσεκατομμυρίου μεταξὺ ἄλλων
 » θαυμάτων, ὑπῆρχεν εἰς θρόνον πάγχρυτος ὑπ' ἀδα-
 » μάντων κεκοσμημένος, καὶ ἀπὸ ἀγαλμάτων τορευτῶν
 » ἐλεφάντων χρυσῶν.

Ἐρείπια περικυκλοῦσιν εἰς μεγάλην ἀπόστασιν τὴν
 » νέαν πόλιν, τὴν ἀρχαίαν τῆς Ἰνδραστάχης μαρτυροῦν-
 » τα λαμπρότητα. Βλέπει τις ἐκεῖ τὸ Καλέ-Μεσδηῖδ
 » ἡ τέμενος μέλαν, ὅπερ ὠκοδομήθη κατὰ τὸ σχέδιον
 » τῆς Κεχαβῆ· τὸν τάφον τοῦ Οὐμαύστου· καὶ τὸ Διε-
 » μαχ-Μεσδηῖδ, τὸν ὠραιότερον Μωαμεθανικὸν ναὸν
 » τῶν ἐν τῇ Ἰνδιᾷ ὑπαρχόντων.

Ἐν τῶν περιεργότερων τούτων ἐρείπων, εἶναι ἐ-
 » κεῖνο ἐνὸς ἀστεροσκοπίου, ἐν σχήματι σφαίρας, κτι-
 » σθέν, μὲ δύο μεγάλους κύκλους περιφερεῖς ὑπὸ ἐβ-
 » δομήκοντα θυρίδων διατρυπούμενους. Τὸ μαρτύριον
 » τοῦτο τῆς τῶν Ἰνδῶν ἐπιστήμης ἐκτίσθη περὶ τῷ
 » 1710 ὑπὸ ἡγεμόνος Σεσίγγ, ἐπὶ τῆς βασιλείας
 » τοῦ Μωάμεθ-Σάχ. Ἰδοὺ ἡ πρωτότυπος ἐκθεσις τῶν
 » περιπτώσεων ἐν αἷς ἐθεμελιώθη.

Ὁ Σεββαὺ Ἰεσίγγ εἶχεν ἐκ νοότητος ἀφιερωθῇ
 » εἰς τὰς μαθηματικὰς ἐπιστήμας, εἶχε καταγίνει εἰς
 » τὴν λύσιν τῶν ὑψηλοτέρων προβλημάτων· καὶ διὰ
 » τῆς χάριτος τοῦ ἀνωτάτου τῶν δλων αἰτίου, κατώρ-
 » θωσε νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ νόμους αὐτῶν.
 » Ἀνεύρε λάθη ἐν τοῖς ἐν χρήσει ἀστρονομικοῖς πί-
 » ναξί τῆς ἐποχῆς του· ἐβεβαιώθη ὅτι δὲν ἐδείκνυσαν
 » οὔτοι πάντοτε ἀκριβῶς τὰς ἀποστάσεις, τὴν σχετι-
 » κὴν θέσιν, καὶ τὰς κινήσεις τῶν ἀστέρων· ὑπὸ τοιαῦτα
 » διδόμενα, ἐπὶ παραδείγματι, ἦσαν οὐσιωδῶς ἐσφαλ-
 » μέναι αἱ φάσεις τῆς Σελήνης. Ἦδη, ἐμβρυθῶν συμ-
 » φερόντων, καθ' ὅτι ἀπέβλεπε, εἶτε τὰ θρησκευτικὰ
 » δόγματα, εἶτε τὴν διοίκησιν τοῦ κράτους, εἰς τὰς
 » ἐπὶ τῶν φαινομένων τούτων παρατηρήσεις προσαρ-
 » τηθέντων, ὁ Σεββαὺ Ἰεσίγγ, ἀπέυθυνε πρὸς τὸν Μωα-
 » μεθ-Σάχ ἐκθεσιν, τῆς ὁποίας ἰδοὺ ἡ ἀρχή.

« Ἦλιν τῆς εὐδαιμονίας καὶ τῆς ἰσχύος, αἶγλη
 » τοῦ προσώπου τῆς αυτοκρατορικῆς μεγαλοπρεπειας,
 » μαργαρίτα ἀνανταγώνιστε τῆς τῶν θαλασσῶν κυ-
 » ριαρχίας, οὐράνιε τῆς αυτοκρατορίας ἀστήρ, ὅστις
 » μετ' ἀπαρμηῖλλου λάμπεις φαιδρότητος, τοῦ ὑποῖου
 » σημαῖα εἶναι ὁ ἥλιος, δορυφόρος ἡ σελήνη· δόρυ ὁ
 » Ἄρης, οὗ ὁ κάλαμος ὁμοιάζει τὸν Ἑρμῆν· οὗ ἡ
 » συνοδία ἐξισοῦται κατὰ τὸ κάλλος μὲ τὴν Ἀφροδί-
 » την· οὗ ὑποπόδιον μὲν ὁ οὐρανὸς, τύπος ὁ Ζεὺς,
 » καὶ φρουρὸς ὁ κρόνος. Αὐτοκράτωρ ἀπὸ μακρὰν βα-
 » σιλέων σειρὰν καταγόμενος· Ἀλέξανδρε κατὰ τὸ
 » ἀξίωμα· σκιά τοῦ Ὑψίστου· νικηφόρε Μεάμεθ-Σάχ,
 » ἔσο αἰετοπε θριαμβευτὴς ἐν ταῖς μάχαις. »